

Bagi Iván: Elbutult a humor, a fiatalok már máson nevetnek

2023 december 29. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása
Még nincs értékelve

Mérték

A magyar humor számos híres nevettet?t?l hangos. Bagi Iván története különleges, mivel visszahúzódó, magának való m?vészként lépett a közönség elé, és harminc éve ott is áll a régi iskola képvisel?jeként.

– Nehéz sorsú gyerekként feln?ve nem lehettek egyszer?ek az ünnepek. Milyen élményei maradtak meg err?l az id?szakról?

– Pár hónapos koromban kerültem intézetbe, mivel édesanyám pszichés problémákkal küzdött. Néha egy-egy hétre magához vett, de ezek a próbálkozások rendre kudarccal végz?dtek. Fótról jó emlékeim vannak, rendes nevel?ink voltak, de az óvoda már nehezebb volt. Életem legboldogabb napjaként emlékszem arra, amikor a bátyám és a n?vérem meglátogatott, és elmondták, hogy attól kezdve a n?véremhez költözhetek. Szegeden kezdtem új életet, ég és föld volt a különbség a korábbi élményekhez képest. A n?vérem otthonában mindig érz?dött az elfogulatlan, feltétel nélküli szeretet és a tör?d? meghittség. 1976 és 1985 között éltem állami gondozásban, a mainál jóval rosszabbak voltak a körülmények, az árvaházban nevelked? gyerekek számára tehát a karácsonyfa vagy a csillagszóró formális dolgokként funkcionáltak csupán, valódi érzelmek nélkül. El?fordult, hogy az ünnepek idején próbahétvégére magával vitt egy-egy család, akik örökbefogadáson gondolkodtak, ugyanakkor ezek a hétvégék nem sikerültek annyira jól. Kicsit olyan voltam, mint a menhelyi kutya, akit ha nem kedvelnek, visszavisznek.

– Pszichológusok régóta terápiás módszerként tekintenek az írásra. Azért lett író, hogy ezeket az élményeket feldolgozza?

– Nem terápiás céllal írok, de van azért egy ilyen hozadéka is ennek a tevékenységnek, például meg tudtam bocsátani édesanyámnak. Az mondják, a gy?löletet és a szeretetet csak egy hajszál választja el egymástól. Én megéltem mindkett?t, és az írás nyomán sikerült pozitívvá formálni az érzelmeket. Összességében a célom, hogy az olvasókra épít?en hasson egyik-másik m?vem. Nevel?apám tanácsolta – rendkívül okos, tudós ember –, hogy mindig adjak az írásaim végén valamilyen kedvez? végkifejletet vagy tanácsot az olvasóknak, ami reménysugárként a hasznunkra lehet. Barátaim még így is gyakran megjegyezik, hogy a könyveim nem igazán vidámak. A regényírásnál igyekszem kevésbé saját magamból meríteni, ami nem egyszer?, mert manapság a különböz? társadalmi szerepek meglehet?sen összeolvadtak, így hiányoznak a régi vágású polgári élet világos határai. A mai kor egyszerre énközpontú és mérhetetlenül magányos, miközben mindenhonnan folyamatosan azt sulykolják belénk, hogy a szerepek összekeverése rendben van, mivel az individualista ember számára a legfontosabb, hogy minden körülmények között lehet?sége nyíljon az önfeltárulkozásra. Szerintem ez a mentalitás hosszú távon megbetegíti az embert.

– Ha úgy vesszük, az ön életében is több szerep van, hiszen egyszerre író és el?adóm?vész. Nem üti ez a kett? egymást?

– Az írás és a paródia egyidej?leg, talán ötéves koromban kezd?dött, de ebben a tekintetben az életem is jó irányba sodort. A gimnáziumban ismerkedtem meg Olivérrel, és ez sokat segített az el?adó-m?vészetben. ? annak idején a színészet oldaláról közelítette meg a m?fajt, számomra viszont az utánzandó karakter hangjának tökéletessége volt a legfontosabb szempont, persze ma már jobban figyelek az egész jelenségre is. Érdekes, hogy az írás és az el?adó-m?vészet számomra mennyire kiegészítik egymást. Utóbbi populárisabb, sokkal szélesebb tömegekhez jut el, az írás inkább passzol a visszahúzódó, zárkózott habitusomhoz. A színpadon, a karakterben tudom kiélni azt a gátlástalanságot, amire néha szükségem van, és így nem marad bennem semmi görcsösség vagy frusztráció. Ez óriási szerencse. Utána pedig ismét visszahúzódóan, az írásnak élhetek, amit, tény, kevesebben látnak.

– Nacsa Olivérrel hosszabb a kapcsolatuk, mint számos házasság. Mi a titok?

– Hogy nagyon mély barátság alakult ki köztünk. Olivér inkább úgy szokott fogalmazni, hogy olyanok vagyunk, mint a testvérek, mire én azt válaszolom, hogy biztos azért mondja ezt, mert a testvérét nem választhatja meg az ember. A viszonyunk meghitt és bens?séges, ezért mer?ben más, mint a korábbi humorista párosoké, például Markos Györgyé és Nádas Györgyé. S?t harminc év alatt még azt is elértük, hogy már meg tudnak minket különböztetni.

– Hogyan lehet harminc éven keresztül mindig frissnek és termékenynek maradni?

– Szerintem úgy, hogy téma mindig lesz, csak nyitott szemmel kell járni, illetve a m?vészlélek nagyon sok tekintetben gyermeki, így kevésbé fenyegeti a kiégés. Ennek a lehet?sége persze mindig fennáll, ezért is jó, hogy az írás és az el?adó-m?vészet párhuzamosan futhat az életemben, mert az írással ki tudom pihenni a paródiát. Persze vannak id?szakok, ilyen a december is, amikor ez kissé háttérbe szorul, például a szilveszteri m?sorok elkészítése miatt kevesebb id?m jut írni. Ami a paródiát illeti, büszke vagyok, hogy vannak olyan legendás

karaktereink, mint Havas Henrik, Fábry Sándor vagy Korda György. Számomra a legfontosabb a szakmai alázat. Tagadhatatlanul minden jelenetben benne van a kockázat, el?fordulhat, hogy a karakter nem hasonlít eléggé vagy esetleg nem olyan vicces. Végs? soron mindig a közönség dönt. Bár Olivér a legnagyobb kritikusom. Mindketten perfekcionisták vagyunk, de azt hiszem, ? ritkábban mosolyodik el az ötleteimen.

– Az szokás mondani, hogy a humor baloldali m?faj. Mit gondol err?l?

– Sosem lehet tudni, hogy az emberek végül min fognak szórakozni. Ugyanakkor a nevetés a leg?szintébb reakciónk, tehát bizonyos értelemben az ember kialakult értékrendje is meghatározhatja, min derülünk szívesen. Az elvek, az erkölcs, a hit mind olyan alapvet? értékkategóriák, amelyek nagyon mélyen gyökereznek, így valószín?, hogy a baloldali beállítottságúak jobban nevetnek egy baloldali humoristán, hiszen hasonló a gondolkodásmódjuk és a beállítottságuk, míg a jobboldaliak ugyanígy m?ködnek, csak fordítva. A más értékrend máshova helyezett hangsúlyokat hoz magával. Ezért kell elfogadni, hogy nem vagyunk egyformák. Szükséges betartani néhány alapszabályt is, mint például azt, hogy áldozatokkal soha nem viccel?dünk. Különbség van aközött, amit az ember baráti társaságban vagy a kocsmában megengedhet magának és aközött, ami m?vészként, közönség el?tt belefér. Felel?sek vagyunk, hogy mivel állunk ki a nyilvános térben. Szintén íratlan szabály az id?faktor. Latinovits Zoltánnal szabad viccelni, mivel régen elhunyt, de Antal Imrét már sokkal érzékenyebben kell kezelni. Problémaként felmerülhet, hogy a Z és az alfa generáció másfajta humorra nyitott, mint az id?sebbek. Az influenszerek diktálta közbeszéd ugyanis sokkalta silányabb és er?szakosabb. Ebb?l a szempontból mi kifejezetten a régi iskolát követjük.

– Van még egyáltalán intellektuális humor?

– Kasza Tibor kiváló mondása, hogy az internet mindannyiunknak megadta a lehet?séget, hogy látszódjunk, ezért nem látszik egyikünk sem. Sándor György intellektuális humort vitt, Fábry Sándor félig-meddig. Ez a fajta szellemesség mindig rétegszórakozás marad, és nem fog annyi emberhez eljutni. A Z és az alfa generáció pedig már teljesen más világban él, így biztosan teret veszített az intellektuális humor. Sajnos mindig is létezett alpáriság, de most azt látom, hogy nagyon er?szakos, túlságosan gúnyolódó irányba mentünk el.

– El?adóm?vészként szeretne ezen változtatni?

– Nincs bennem világmegváltó gondolat, fontos ügyekben szeretek kiállni, de nekem is megvannak a korlátaim. Az írásban kiélhetem az intellektuális és m?vészibb énem, így inkább közösségi ügyekre koncentrálok. Nagy álmom például egy nehéz sorsú gyerekeknek szóló tehetségkutató m?sor elkészítése, hogy minél kevesebben kallódjanak el. De szeretnék valamilyen tanítási formát is létrehozni, ahol zenét, irodalmat tanulhatnának, így például optimálisan vetésforgóban hetente járnának hozzájuk ismert m?vészek.

– Mennyire nevet a mindennapok során?

– Az igazat megvallva: nem igazán.

– Humoristabetegség?

– Valószín?leg. F?állásban olyan sokat foglalkozunk a poénokkal és a viccekkel, hogy magánemberként már alig nevetek, legfeljebb csak akkor, ha valami igazán spontán dolog történik. Nem a humorérzék veszett ki bel?lem, csak az önfeledt nevetés képessége. Pedig az is fontos lenne.

Borítókép: Portré a m?vészr?l (Fotó: Bach Máté)

Jancsó Orsolya - www.magyarnemzet.hu

Ajánló